

12.9.2011

Oikeusministeriö

LAUSUNTO OM 8/41/2011

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä annetun lain ja hallintolainkäyttölain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan, että lakia oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä sovellettaisiin koskemaan myös yleisiä hallintotuomioistuimia ja erityistuomioistuimia. Kuten lain perusteluissa todetaan, esityksen tarkoituksena on antaa asianosaiselle oikeussuojaa Euroopan ihmisoikeussopimuksen edellyttämällä tehokkaalla kansallisella oikeussuojakeinolla silloin, kun hallintoasiaa koskeva oikeudenkäynti viivästyy. Tarkoituksena on, että asianosainen saisi tällöin valtion varoista kohtuullisen hyvityksen.

Kuten eduskunnan lakivaliokunta, pitää Helsingin oikeusaputoimisto lain soveltamisalan laajentamista tärkeänä ja tässä yhteydessä oikeusaputoimisto viittää erityisesti asioiden viipymiseen Vakuutus-oikeudessa. Kokemuksen mukaan Vakuutus-oikeudessa on käsittelyssä sellaisten henkilöiden etuuksiin liittyviä asioita, joiden odottaminen aiheuttaa erityistä hankaluutta jopa toimeentulossa näille asiakkaille. Hyvityskorvauksen ulottaminen myös hallintolainkäyttöön parantaa asianosaisten oikeusturvaa ja panee täytäntöön Ihmisoikeustuomioistuimen käytännöstä aiheuttamat velvoitteet.

Kuten esityksen nykytilaa koskevassa osiossa todetaan, ei oikeudenkäynnin viipymisen johdosta toiselle viranomaiselle tai tuomioistuimelle tehtävä kantelu tai valitus ole ollut tehokas oikeussuojakeino. Koska arvioon vaikuttaneita seikkoja ovat olleet järjestelmästä puuttuneet tehosteet ja pyyntöä käsittelevän viranomaisen laaja harkintavalta.

Kuten nykytilaa koskevassa esityksen osiossa todetaan, on useissa Euroopan neuvoston jäsenvaltioissa otettu käyttöön järjestelmä, jonka mukaan asianosaisella on oikeus saada valtiolta rahakorvaus oikeudenkäynnin viivästymisen vuoksi. Korvauksen tulee kuitenkin olla tasoltaan riittävä.

Helsingin oikeusaputoimisto pitää ehdotusta kaikin osin tehokkaana ja sen voimaantuloa tärkeänä.

Liisa Vehmas
johtava julkinen oikeusavustaja

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköposti
PL 600 00181 Helsinki	Porkkalankatu 13 G, 2. krs 00180 Helsinki	0100 86320 (lisämaksuton) 010 36 60100	010 36 60139	helsinki.oikapu@oikeus.fi